

ای مردم، از بشارت های نبوت جز رویای صالحه که مسلمان می بیند یا به او نشان داده می شود، چیز دیگری باقی نمانده است. آگاه باشید که من از خواندن قرآن در رکوع و سجده منع شده ام.

از ابن عباس رضی الله عنهما روایت است که می گوید: درحالی که مردم پشت سر رسول الله صلی الله علیه وسلم نماز می خواندند، رسول الله صلی الله علیه وسلم پرده را کنار زده و فرمود: «أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّهُ لَمْ يَبْقَ مِنْ مُبَشِّرَاتِ النَّبِيِّ إِلَّا الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ، يَرَاهَا الْمُسْلِمُ، أَوْ تُرَى لَهُ، أَلَا وَإِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَقْرَأَ الْقُرْآنَ رَاكِعًا أَوْ سَاجِدًا، فَأَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظُمُوا فِيهِ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهِدُوا فِي الدَّعَاءِ، فَقَمِنُ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ»: «ای مردم، از بشارت های نبوت جز رویای صالحه که مسلمان می بیند یا به او نشان داده می شود، چیز دیگری باقی نمانده است. آگاه باشید که من از خواندن قرآن در رکوع و سجده منع شده ام. پس در رکوع، عظمت و بزرگی پروردگار عزوجل را بیان کنید و در سجده، زیاد دعا کنید. چرا که شایسته است دعای شما پذیرفته شود».

[صحیح است] [به روایت مسلم]

رسول الله صلی الله علیه وسلم پرده ای که جلوی در خانه ی ایشان آویزان است، کنار می زند و مردم را در صف ها و پشت سر ابوبکر رضی الله عنه می بیند که نماز را با جماعت می خوانند؛ و به علت بیماری نمی تواند نماز را به همراه آنان بخواند؛ بنابراین ابوبکر را دستور می دهد تا بر مردم نماز بخواند؛ و می فرماید: «ای مردم، از بشارت های نبوت چیزی جز رویای صالحه باقی نمانده است». پس از فوت رسول الله صلی الله علیه وسلم و قطع شدن وحی، چیزی جز رویای صالحه باقی نمانده است؛ و منظور از رویای صالحه، خواب و رویای خوب و نیکو یا صحیح و مطابق با واقعیت می باشد؛ اهل ایمان چنین خواب و رویاهایی می بینند و خوشحال می شوند و بر ثبات و پایداری و استقامت شان در مسیر مستقیم افزوده می شود. و این خواب ها بخشی از نبوت می باشد. چون رسول الله صلی الله علیه وسلم در ابتدای نبوتش، رویاهایی می دید که مانند روشنی صبح بوده و یکی از بخش های نبوتش بود. اما اینکه می فرماید: «إِلَّا الْمُبَشِّرَاتُ»؛ تعبیر «مبشرات» از باب غالب بودن است وگرنه خواب و رویاهایی هستند که بیم و انداز از جانب الله متعال بوده و راست و درست می باشند که الله متعال از روی مهربانی آنها را به مومن نشان می دهد تا قبل از وقوع آنها، خود را برای آنچه اتفاق می افتد، آماده کند. بنابراین رویای صالحه یا بشارتی برای مومن است یا هشدار برای بیدار شدن وی از غفلت؛ و اینکه می فرماید: «مسلمان آن را می بیند یا به وی نشان داده می شود»، به این معناست که فرقی نمی کند مسلمان خود آن را ببیند یا دیگری به او نشان دهد. و اینکه می فرماید: «بدانید من از قرآن خواندن در حالت رکوع و سجده نهی شدم» به این معناست که: الله متعال پیامبرش را از قرآن خواندن در حالت رکوع و سجده نهی کرده است و اصل این است: آنچه رسول الله صلی الله علیه وسلم از آن نهی شده، به تبع او، امتش را نیز شامل می شود مگر با وجود دلیلی که نشان دهد نهی وارده مخصوص ایشان بوده است. و این نهی متوجه قرآن خواندن در رکوع یا سجده می باشد اما اگر قصد دعا کردن باشد، اشکالی ندارد. و در حدیث صحیح وارد شده که: «وَإِنَّمَا لِأَمْرِي مَا تَوَى»: «دست آورد هرکسی همان چیزی است که نیت کرده است». اما حکمت از نهی این است که رکوع و سجده دو حالت خواری و ذلت و خضوع می باشند و سجده، بر زمین می باشد که در این حالت شایسته نیست قرآن خوانده شود. اما اینکه می فرماید: «اما در رکوع عظمت و بزرگی پروردگار عزوجل را بیان کنید». یعنی «سبحان ربی العظیم» و تسبیحات و تمجیداتی را در که در این مقام وارد شده بخوانید. و اینکه می فرماید: «و در سجده، زیاد دعا کنید» یعنی شایسته ی نمازگزار این است که در حالت سجده

زیاد دعا کند، چون سجده از جمله حالت هایی است که دعا اجابت می شود؛ و در صحیح مسلم روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ، وَهُوَ سَاجِدٌ، فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ»: «بنده زمانی که در حال سجده است، بیش از هر زمانی به پروردگارش نزدیک می باشد؛ پس- در سجده - زیاد دعا کنید». البته دعا باید به همراه گفتن «سبحان ربی الأعلى» باشد چون گفتن آن واجب است. و اینکه در پایان می فرماید: «چرا که شایسته است دعای شما پذیرفته شود!» چون بنده در حالت سجده نزدیک ترین حالت را به پروردگارش دارد؛ و مستحب است وقتی کسی به تنهایی نماز می خواند یا برای جماعتی امامت می دهد که طولانی بودن سجده را دوست دارند، دعا در سجده طولانی و زیاد باشد.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/10922>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

